

Riksdagens svar RSv 73/2016 rd — RP 64/2016 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av utlänningslagen och av vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av utlänningslagen och av vissa lagar som har samband med den (RP 64/2016 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Förvaltningsutskottet (FvUB 7/2016 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i utlänningslagen (301/2004) 68 § och 139 § 3 mom.,
sådana de lyder, 68 § i lagarna 886/2011, 1339/2011 och 669/2013 samt 139 § 3 mom. i lag 886/2011,
ändras 3 § 6, 7 och 16 punkten, 4 § 2 mom., 6 b § 1 och 2 mom., 52 e § 1 mom., 60 § 3 mom., 60 d § 1 mom., 60 g § 4 mom., 61 § 3 mom., 63 §, 64 § 2 mom., 66 § 4 mom., 67 § 1 och 2 mom., 83 § 2 och 3 mom., 84 §, 95 b § 1 och 2 mom., 96 § 1 mom., 97, 116 och 117 §, 159 § 1 mom., 171 § 1 och 2 mom. och 197 § 2 mom.,
av dem 3 § 6 och 7 punkten, 83 § 2 och 3 mom. samt 84 § sådana de lyder i lag 1218/2013, 4 § 2 mom., 63 §, 159 § 1 mom. och 171 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 886/2011, 6 b § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 549/2010, 52 e § 1 mom. sådant det lyder i lag 90/2015, 60 § 3 mom. och 60 d § 1 mom. sådana de lyder i lag 675/2015, 60 g § 4 mom. sådant det lyder i lag 631/2011, 64 § 2 mom., 66 § 4 mom. och 197 § 2 mom. sådana de lyder i lag 973/2007, 67 § 1 mom. sådant det lyder i lagarna 973/2007, 886/2011 och 449/2012, 67 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1338/2011, 95 b § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 432/2009, 97 § sådan den lyder i lag 194/2015, 116 § sådan den lyder i lagarna 973/2007, 323/2009 och 332/2016 samt 117 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 973/2007 och 886/2011, samt
fogas till lagen en ny 98 a § som följer:

Riksdagens svar RSv 73/2016 rd

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

6) *uppehållstillstånd för arbetstagare* ett uppehållstillstånd för förvärvsarbete som beviljas utlänningar genom ett förfarande i två steg där arbets- och näringsbyrån fattar ett delbeslut i saken innan Migrationsverket fattar sitt beslut,

7) *uppehållstillstånd för näringsidkare* ett uppehållstillstånd för idkande av näring som beviljas utlänningar genom ett förfarande i två steg där närings-, trafik- och miljöcentralen fattar ett delbeslut i saken innan Migrationsverket fattar sitt beslut,

16) *förordningen om bestämmandet av den ansvariga staten* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat,

4 §

Förhållande till andra lagar

På polisens utredning av förutsättningarna för en utlännings inresa, vistelse i landet och avlägsnande ur landet tillämpas bestämmelserna om polisundersökning i polislagen (872/2011).

6 b §

Genomförandet av en rättsmedicinsk undersökning

En rättsmedicinsk undersökning för bestämning av åldern på en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd i Finland eller en anknytningsperson genomförs vid Institutet för hälsa och välfärd, på begäran av Migrationsverket. Två sakkunniga ska ge ett gemensamt utlåtande om undersökningen. Av dem ska åtminstone den ena vara anställd vid Institutet för hälsa och välfärd. De sakkunniga ska vara legitimerade läkare eller tandläkare som har sådan behörighet som krävs för utförandet av undersökningen.

De åtgärder som undersökningen kräver kan på begäran av Institutet för hälsa och välfärd också utföras vid ett centralsjukhus, en kommunal hälsovårdscentral eller en verksamhetsenhet inom den privata hälso- och sjukvården. De åtgärder som undersökningen kräver ska utföras av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården. En tjänsteman vid Migrationsverket ska i samband med åtgärderna försäkra sig om identiteten på den person som blir undersökt. Vårdnadsha-

Riksdagens svar RSV 73/2016 rd

varen eller någon annan laglig företrädare för den som blir undersökt har rätt att vara närvarande vid undersökningen.

52 e §

Beviljande av uppehållstillstånd för en utlänning som omfattas av ett vittnesskyddsprogram

En utlänning som omfattas av ett vittnesskyddsprogram enligt lagen om vittnesskyddsprogram (88/2015) beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd.

60 §

Ansökan om uppehållstillstånd

I Finland lämnas ansökan till Migrationsverket. Utomlands lämnas ansökan om första uppehållstillstånd till en finsk beskickning, en annan Schengenstats beskickning eller en extern tjänsteleverantör.

60 d §

Biometriska kännetecken för uppehållstillståndskort

Migrationsverket eller en finsk beskickning ska vid inlämning av ansökan om uppehållstillstånd och polisen eller gränsbevakningsväsendet vid inlämning av ansökan om internationellt skydd, för uppehållstillståndskortet ta fingeravtryck av sökandens samtliga fingrar.

60 g §

Nytt uppehållstillståndskort

Migrationsverket utfärdar ett nytt uppehållstillståndskort. Ansökan lämnas till Migrationsverket.

Riksdagens svar RSV 73/2016 rd

61 §

Tillfälligt omhändertagande av resedokument

Migrationsverket, polisen eller gränskontrollmyndigheten utfärdar ett intyg över det temporära omhändertagandet av resedokumentet.

63 §

Utlåtanden om ansökan om uppehållstillstånd på grund av familjeband

Migrationsverket kan med anledning av en ansökan om uppehållstillstånd på grund av familjeband begära utlåtande hos de sociala myndigheterna eller hälsovårdsmyndigheterna på hem- eller bostadsorten för anknytningspersonen. Utlåtande kan begäras om de sociala förhållandena eller hälsotillståndet i fråga om anknytningspersonen, om denne är en minderårig som kommit utan vårdnadshavare eller om sökanden är en annan anhörig som inte hör till kärnfamiljen eller om begäran om utlåtande föranleds av andra särskilda skäl som hänför sig till utredningen av familjens situation.

De sociala myndigheterna eller hälsovårdsmyndigheterna är trots sekretessbestämmelserna skyldiga att med anledning av en ansökan om uppehållstillstånd på grund av familjeband i ett utlåtande enligt 1 mom. till Migrationsverket lämna sådana uppgifter om de sociala förhållandena eller hälsotillståndet för en person som är nödvändiga för att beslut om uppehållstillstånd på grund av familjeband ska kunna fattas.

64 §

Muntligt hörande vid ansökan om uppehållstillstånd på grund av familjeband

Migrationsverket eller en tjänsteman vid en finsk beskickning verkställer hörandet.

66 §

Utförande av DNA-analys

Provtagningen övervakas och provgivarens identitet säkerställs av en tjänsteman vid Migrationsverket eller vid beskickningen.

67 §

Migrationsverket som uppehållstillståndsmyndighet

Migrationsverket beviljar och återkallar uppehållstillstånd.

Riksdagens svar RSv 73/2016 rd

Migrationsverket återkallar uppehållstillstånd på de grunder som anges i 58, 58 a och 58 b §.

— — — — —

83 §

Behörighet att bevilja uppehållstillstånd för arbetstagare

— — — — —

Efter att arbets- och näringsbyrån fattat ett positivt delbeslut enligt 1 mom. beviljar Migrationsverket utlännningen uppehållstillstånd för arbetstagare, om inte något annat följer av 36 §. Migrationsverket avgör när det är ogrundat enligt 49 § 1 mom. 3 punkten att vägra uppehållstillstånd.

Om en ny ansökan gäller samma bransch som det uppehållstillstånd för arbetstagare som var gällande när ansökan gjordes, gör arbets- och näringsbyrån inte någon sådan prövning som avses i 73 § 1 mom. 1—3 punkten.

84 §

Behörighet att bevilja uppehållstillstånd för näringsidkare

Närings-, trafik- och miljöcentralen avgör huruvida de förutsättningar för beviljande av uppehållstillstånd för näringsidkare som anges i 76 § uppfylls. Närings-, trafik- och miljöcentralen avgör om näringsidkandet är tillfälligt eller fortgående.

Efter att närings-, trafik och miljöcentralen fattat ett positivt delbeslut enligt 1 mom. beviljar Migrationsverket utlännningen uppehållstillstånd för näringsidkare, om inte något annat följer av 36 §. Migrationsverket avgör när det är ogrundat enligt 49 § 1 mom. 3 punkten att vägra uppehållstillstånd.

95 b §

Återkallande av ansökan om internationellt skydd

En sökande kan återkalla sin ansökan om internationellt skydd genom att personligen göra en skriftlig anmälan om det till Migrationsverket, polisen, gränskontrollmyndigheten eller vid en förläggning till föreståndaren eller biträdande föreståndaren. Av anmälan ska entydigt framgå att sökandens avsikt är att återkalla sin ansökan. Sökanden ska datera och underteckna anmälan.

Den som tar emot en anmälan om återkallande ska be sökanden uppge hur han eller hon förhåller sig till att eventuellt avlägsnas ur landet och meddelas inreseförbud. Den som tar emot anmälan ska ha två ojäviga vittnen till återkallandet. Vittnena kan vara tjänstemän eller arbetstagare vid Migrationsverket eller vid förläggningen eller polis- eller gränskontrollmyndigheter.

— — — — —

Riksdagens svar RSv 73/2016 rd

96 §

Kort över anhängigt ansökningsärende

För en utlänning som söker internationellt skydd eller tillfälligt skydd eller som kommit till Finland som kvotflykting kan det utfärdas ett kort som visar att hans eller hennes ansökningsärende är anhängigt i Finland. Kortet utfärdas av polisen, gränsbevakningsväsendet eller Migrationsverket.

— — — — —

97 §

Asylutredning

Migrationsverket utreder identitet, resrutt och inresa för en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd samt utreder muntligen uppgifter som behövs för bestämmande av den stat som ansvarar för handläggningen av asylansökan. När sökandens identitet utreds ska personuppgifter om hans eller hennes familjemedlemmar och övriga anhöriga samlas in.

Migrationsverket för ett asylsamtal för att muntligen reda ut de grunder som sökanden uppger för att han eller hon i sitt hemland eller i sitt permanenta boplatssamfund är utsatt för förföljelse eller andra rättskränkningar eller hotas av sådana.

Polisen kan delta i asylsamtalen, om Finlands nationella säkerhet eller internationella förbindelser eller allmän ordning eller säkerhet kräver det.

98 a §

Beslut om ansökan om internationellt skydd

Beslut om en ansökan om internationellt skydd ska fattas inom sex månader från det att ansökan har lämnats in eller, om det förfarande som föreskrivs i förordningen om bestämmandet av den ansvariga staten tillämpas på ansökan, från tidpunkten för bestämmande av att Finland är den medlemsstat som är ansvarig för handläggningen, sökanden befinner sig på Finlands territorium och Migrationsverket har tagit ansvar för honom eller henne.

Beslutet ska fattas inom 15 månader, om beslutet av någon av följande orsaker inte kan fattas inom den tidsfrist som anges i 1 mom.:

1) ärendet involverar komplicerade frågor med anknytning till faktiska eller rättsliga omständigheter,

2) ett stort antal tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ansöker om internationellt skydd samtidigt, vilket leder till att det i praktiken blir mycket svårt att avsluta förfarandet inom fristen om sex månader,

3) förseningen uppenbart beror på att sökanden inte har medverkat till att klargöra sin ansökan.

Beslutet ska fattas inom 18 månader, om beslutet inte kan fattas inom den tidsfrist som anges i 2 mom. på grund av att det krävs en längre utredningstid för att säkerställa en korrekt och motiverad prövning av ansökan om internationellt skydd.

Riksdagens svar RSv 73/2016 rd

Om förhållandena i ursprungslandet är osäkra och beslutet på grund av detta inte kan fattas inom den tidsfrist som anges i 1—3 mom., ska beslutet dock fattas senast 21 månader från det att den tidsfrist som anges i 1 mom. har börjat löpa.

Bestämmelserna i 4 mom. begränsar inte erhållande av flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande.

116 §

Migrationsverkets behörighet i anslutning till internationellt skydd

Migrationsverket

1) beviljar och återkallar uppehållstillstånd,
2) beslutar om upphörande och återkallande av flyktingstatus och status som alternativt skyddsbehövande,

3) beslutar på begäran av en annan avtalsslutande stat om mottagande eller återtagande av asylsökande enligt förordningen om bestämmandet av den ansvariga staten och begär av en annan avtalsslutande stat motsvarande beslut om mottagande respektive återtagande av asylsökande,

4) ger utlännningar som ska sändas tillbaka till ett säkert tredjeland en handling av vilken det framgår att utlänningens ansökan inte har prövats i sak i Finland.

Migrationsverket fattar, efter att ha fått utlåtande av skyddspolisen, beslut om beviljande av uppehållstillstånd på grund av flyktingskap eller alternativt skydd när det gäller utlännningar som tas till Finland inom flyktingkvoten.

117 §

Passersedel

En utlänning som ska sändas tillbaka till en stat som tillämpar förordningen om bestämmandet av den ansvariga staten får av polisinrättningen en passersedel i enlighet med den förordningen.

159 §

Registrering av unionsmedborgares uppehållsrätt

En unionsmedborgare som vistas i Finland över tre månader ska registrera sin vistelse genom att lämna in en registreringsansökan till Migrationsverket inom tre månader från inresan.

— — — — —

171 §

Behöriga myndigheter

Migrationsverket registrerar sökandens uppehållsrätt i utlänningsregistret samt utfärdar tidsbegränsade och permanenta uppehållskort.

Riksdagens svar RSv 73/2016 rd

Migrationsverket återkallar registreringen av en uppehållsrätt samt tidsbegränsade och permanenta uppehållskort. Verket beslutar också på ansökan att en registrering av uppehållsrätten eller ett uppehållskort inte återkallas i sådana fall som avses i 165 § 4 mom.

197 §

Ingivande av besvärsskrift

I asylärenden får besvärsskriften ges in även till Helsingfors förvaltningsdomstol. Migrationsverket ska omedelbart efter att ha underrättats om besvären lämna förvaltningsdomstolen de handlingar som verkets beslut baserat sig på.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 98 a § träder dock i kraft först den 20 juli 2018.

Lagens 4 § 2 mom., 95 b § 1 och 2 mom., 96 § 1 mom., 97, 116 och 117 § samt 197 § 2 mom. tillämpas dock redan från och med den 20 .

Andra tjänster vid polisen än polistjänster samt de tjänstemän som förordnats till dem och vars uppgifter överförs till Migrationsverket, ska överföras till Migrationsverket när lagen träder i kraft, förutsatt att tjänsten överförs inom eller till tjänstemannens pendlingsregion enligt 1 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002).

Lag

om ändring av 44 § i medborgarskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i medborgarskapslagen (359/2003) 44 § 1 och 2 mom., av dem 1 mom. sådant det lyder i lag 971/2014, som följer:

44 §

Anhängiggörande av ansökan och anmälan

En ansökan eller anmälan enligt denna lag ska personligen lämnas in till Migrationsverket. En ansökan om befrielse från finskt medborgarskap samt en sådan anmälan i fråga om ett barn som avses i 26 §, en sådan anmälan om ett adoptivbarn som avses i 27 § och en anmälan enligt 29 § 1 mom. kan också lämnas in till en finsk beskickning eller till ett honorärkonsulat. Om den sökande är ett barn ska ansökan eller anmälan för barnets räkning göras och lämnas in av barnets

Riksdagens svar RSV 73/2016 rd

vårdnadshavare eller intressebevakare. Medsökande och barn som är sökande ska vara närvarande när ansökan eller anmälan lämnas in.

Migrationsverket kontrollerar identiteten hos den sökande eller en vårdnadshavare som på barnets vägnar lämnar in en ansökan eller anmälan. Om en medsökande eller ett barn som är sökande har ett eget resedokument eller identitetsbevis, kontrollerar Migrationsverket också barnets identitet. Om anmälan anhängiggörs utanför Finland, kontrollerar beskickningen identiteten.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 27 § i gränsbevakningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i gränsbevakningslagen (578/2005) 27 § 1 mom., sådant det lyder i lag 749/2014, som följer:

27 §

Utredning av gränstilldragelser samt förutsättningar för in- och utresa

Bestämmelserna i 2 kap. 4 § 1 och 2 mom. i polislagen om genomsökning för att få tag på en person som ska hämtas till polisundersökning, om avspärrning av platser och områden för att trygga polisundersökning i 2 kap. 8 § 1 och 4 mom. i den lagen och om polisundersökning i 6 kap. i samma lag ska iakttas vid gränsbevakningsväsendets utredning av förutsättningarna för en utlännings inresa, vistelse i landet och utresa och för avlägsnande av en utlänning ur landet. Detsamma gäller även utredning av en sådan gränstilldragelse som avses i överenskommelsen angående ordningen på gränsen mellan Finland och Sovjetunionen och ordningen för utredning av gränstilldragelser (FördrS 32/1960).

— — — — —

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 22 § i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009) 22 § 2—4 mom., sådana de lyder i lag 145/2014, som följer:

22 §

Övriga myndigheters behörighet

Utländska medborgare kan i de fall som avses i 9 § 1 mom. 3 punkten i samband med en ansökan om uppehållstillstånd, uppehållskort eller registrering av uppehållsrätt framställa en begäran om registrering av uppgifter hos Migrationsverket eller en finsk beskickning i utlandet.

Den som tar emot en begäran ska på det sätt som föreskrivs i denna lag i de situationer som avses i 1 och 2 mom. försäkra sig om identiteten hos den som framställer begäran och om tillförlitligheten hos de handlingar som visas upp som grund för registreringen av personuppgifterna. Folkpensionsanstaltens lokalbyrå ska utan dröjsmål sända begäran och de personuppgifter och handlingar som lagts fram i samband med den till den magistrat inom vars ämbetsdistrikt den utländska medborgaren uppger sig bo, för att uppgifterna ska kunna registreras i befolkningsdatasystemet. I de fall där Migrationsverket avgör ett uppehållstillståndsärende som gäller en utländsk medborgare ska den finska beskickningen utan dröjsmål till Migrationsverket sända en begäran om registrering av uppgifter samt de personuppgifter och handlingar som har lagts fram i samband med begäran för registrering i befolkningsdatasystemet. Närmare bestämmelser om de uppgifter som mottagaren ska fullgöra utfärdas genom förordning av statsrådet.

Utöver vad som i 21 § 1 mom. föreskrivs om magistraternas behörighet får Skatteförvaltningen registrera uppgifter om utländska medborgare i befolkningsdatasystemet i de fall som avses i 9 § 1 mom. 1—3 punkten. Migrationsverket får registrera uppgifter om utländska medborgare i befolkningsdatasystemet i de fall som avses i 9 § 1 mom. 3 punkten, när en utländsk medborgare har begärt att uppgifterna ska registreras på det sätt som avses i 2 mom. i denna paragraf och han eller hon beviljas uppehållstillstånd eller uppehållskort eller hans eller hennes uppehållsrätt registreras. Den myndighet som har registrerat uppgifterna svarar för de uppgifter som den har registrerat i befolkningsdatasystemet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 73/2016 rd

Helsingfors 15.6.2016

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare